ЛЬВІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ
ПрАТ «ВНЗ «МАУП»
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА

МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІНАНСІВ

УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ В БИДГОЩІ (ПОЛЬЩА)

ЛЬВІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»
КАФЕДРА ТЕОРЕТИЧНОЇ ТА ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «АКАДЕМІЧНИЙ ПРОСТІР»

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ СИСТЕМНОЇ КРИЗИ»

Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції

27 листопада 2019 року

м. Львів

Актуальні проблеми економіки та управління в умовах системної кризи : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 27 листопада 2019 року. – Львів: Львівський інститут ПрАТ «ВНЗ «МАУП», 2019. – 472 с.

УДК 330.11 : 338.24

ББК 65.050

У збірнику представлені тези доповідей, які оприлюднені на Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Актуальні проблеми економіки та управління в умовах системної кризи», яка відбулась у Львівському інституті ПрАТ «ВНЗ «МАУП» 27 листопада 2019 року.

Збірник розрахований на наукових та науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів і наукових установ, студентів, аспірантів та докторантів, практичних працівників і широкий читацький загал.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Голова оргкомітету:	
Лелик Л. І.	директор Львівського інституту ПрАТ «ВНЗ «МАУП», кандидат економічних наук, доцент (м. Львів, Україна)
Співголови оргкомітету:	
Іляш О. І.	проректор з наукової та міжнародної діяльності Міжнародного університету фінансів (м. Київ, Україна), професор Університету Економіки (WSG), (м. Бидгощ, Республіка Польща), професор кафедри теоретичної та прикладної економіки Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (м. Київ, Україна)
Крейдич І.М.	завідувач кафедри теоретичної та прикладної економіки Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (м. Київ, Україна)
Члени оргкомітету:	
Парфенюк Є. І.	заступник директора з навчально-методичної та виховної роботи Львівського інституту ПрАТ «ВНЗ «МАУП», кандидат економічних наук, доцент (м. Львів, Україна)
Гринкевич О.С.	професор кафедри статистики економічного факультету ЛНУ імені Івана Франка, доктор економічних наук (м. Львів, Україна)
Магас Н. В.	завідувач кафедри економіки та підприємництва Львівського інституту ПрАТ «ВНЗ «МАУП», кандидат економічних наук, доцент (м. Львів, Україна)
Маргіта Н. О.	старший викладач кафедри маркетингу і логістики НУ «Львівська політехніка», заступник голови Громадської організації «Академічний простір», кандидат економічних наук (м. Львів, Україна)
Мединська Т. В.	доцент кафедри фінансів, кредиту та страхування Львівського торговельно-економічного університету, кандидат економічних наук (м. Львів, Україна)
Стефанишин О. Б.	доцент кафедри економіки та підприємництва Львівського інституту ПрАТ «ВНЗ «МАУП», кандидат економічних наук (м. Львів, Україна)

Рекомендовано: до друку Вченою радою Львівського інституту ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (протокол № 3/19/20 від 12 грудня 2019 р.)

Доповіді друкуються в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

©Львівський інститут МАУП, 2019

ЗМІСТ

Секція 1. Економічна теорія та історія економічної думки

Голубка М.М., Голубка О.А. ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІКИ РИНКОВОГО ТИПУ НА ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ – ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТОЛІТТЯ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ГОСПОДАРСЬКИХ ШКІЛ 9

Бараняк І.Є. ТЕРИТОРІАЛЬНА МІГРАЦІЙНА СИСТЕМА: ПОНЯТІЙНО-ТЕРМОНОЛОГІЧНИЙ АПАРАТ, ПІДХОДИ ДО КЛАСИФІКАЦІЇ 13

Левченко А.М. НАУЧНОСТЬ ЧЕЛОВЕКА: ТРЕБОВАНИЯ СОВРЕМЕННОСТИ 18

Секція 2. Світове господарство і міжнародні економічні відносини

Завербний А.С., Двуліт З.П., Псуй М.С., Мищишин О.Л. ПРОБЛЕМИ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ ЕНЕРГЕТИКИ: ПОТЕНЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ 25

Mariia Khim, PUBLIC ADMINISTRATION AS ONE OF THE KEY ASPECTS OF INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS 29

Лупак Р.Л., Поліщук В.В. ОРІЄНТИРИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В КОНТЕКСТІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ (НА ПРИКЛАДІ ПОЛЬСЬКОГО ВЕКТОРА МІГРАЦІЇ) 32

Кісельов Г.І. МЕТОДИ ПРОСУВАННЯ ТОВАРІВ НА МІЖНАРОДНІ РИНКИ 37

Токмакова І.В., Харченко О.В. ФАКТОРИ РОЗВИТКУ ПОТЕНЦІАЛУ СВІТОВОЇ ТРАНСПОРТНО-ЛОГІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ 42

Чалий О.О., Проскурня О.М. ВІДПОВІДАЛЬНЕ СПОЖИВАННЯ Й ВИРОБНИЦТВО ЧЕРЕЗ РОЗВИТОК ЗЕЛЕНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ 47

Янушкевич Д.А. УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ МИТНИХ ПРОЦЕДУР У ВІДПОВІДНОСТІ З МІЖНАРОДНИМИ ВИМОГАМИ 50

Жабинець О.Й. ТЕНДЕНЦІЇ ЕКСПОРТНО-ІМПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ПОСЛУГ: РЕГІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ 55

Рутинський М. Й. СТАРТАПИ У ТУРИСТИЧНОМУ БІЗНЕСІ 57

Кушнірук Г.В. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ СВІТОВОГО РИНКУ КРУЇЗНИХ ПОСЛУГ 63

Novik I.O., Maslak M.V., Herashchenko J.M. COMMUNICATION AS A SOCIAL PHENOMENON IN THE INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS 68

Підсумовуючи, зазначимо, що стартапи у сфері промоції в'їзного та внутрішнього туризму є сьогодні ключовим інструментом ефективної комунікації місцевих влад, громадських і бізнес-структур з глобальною аудиторією потенційних туристів, більше того, сьогодні туристичні старпапи – це ефективний інструментом для налагодження партнерських відносин між українськими та міжнародними компаніями, що активізує залучення грантів і прямих інвестицій, сприяє виходу українських підприємств сфери туризму на нові ринки, є дієвим механізмом міжнародної презентації нових туристичних продуктів України.

Література:

1. 100 Best European Startups to Watch in 2019 – SeedTable [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Режим доступу: https://www.seedtable.com › startups-europe

2. EU-Startups. Spotlight on European startups [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Режим доступу: https://www.eu-startups.com

3. Prabhu Thankaraju. Startup 500 Business Ideas: Business Strategies and 500 Business How to Start. – Deli, 2019. – 1935 p.

4. Startup Europe Club [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Режим доступу: https://startupeuropeclub.eu

5. Travel Business and More: Step-by-Step Startup Guide. – New York : Entrepreneur Press, 2012. – 1030 p.

Кушнірук Г. В., *к.е.н.,*

заступник завідувача

кафедри туризму і готельної справи,

Львівський інститут економіки і туризму

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ СВІТОВОГО РИНКУ КРУЇЗНИХ ПОСЛУГ

Упродовж останніх десятиліть ринок морських круїзів демонстрував значне збільшення і стабільний приріст. На світовому круїзному ринку спостерігається дуже висока концентрація флоту в руках небагатьох круїзних

компаній, які контролюють майже 85% ринку круїзних послуг. Їх представництва розташовані у всіх країнах світу.

Сукупний прибуток від круїзної індустрії у 2018 р. склав 40 млрд. дол. США. Кожний круїзний пасажир у 2018р. витрачав в середньому до 1,500 дол. США, найбільшу частку з яких складає вартість квитка [3].

Таблиця 1

Світова круїзна індустрія у 2018 р.

Регіон	Значення показника
Світ загалом:	
- круїзний флот	386 суден
- кількість пасажирів	26,7 млн.
- доходи від продажу	40 млрд. дол. США
Північна Америка	
- круїзний флот	221судно
- кількість пасажирів	14,6 млн.
- доходи від продажу	21,9 млрд. дол. США
- частка на світовому ринку	54,8%
Європа	
- круїзний флот	124судна
- кількість пасажирів	7,4 млн.
- доходи від продажу	11,1 млрд. дол. США
- частка на світовому ринку	27,8%
Азія/ Тихоокеанія (включаючи Австралія)	
- круїзний флот	41судно
- кількість пасажирів	4,7 млн.
- доходи від продажу	7 млрд. дол. США
- частка на світовому ринку	17,4%

Найбільша питома вага у споживанні круїзних послуг (54,8 %) припадає на мешканців країн Північної Америки. Це обумовлено досить високим рівнем життя у цьому регіоні, наявністю відповідних природних ресурсів тощо. Специфікою цього сегменту є те, що на північноамериканському ринку круїзних перевезень функціонують національні судноплавні та туристичні компанії. Така організація круїзного бізнесу обмежує доступ іноземних судноплавних компаній і сприяє розвитку економік країн Північної Америки.

Європейський морський туризм, хоч і поступається за обсягами північноамериканському, щорічно нарощує прибутки. Мешканці європейських

країн формують до 30% попиту на світовому ринку круїзних послуг. У європейському круїзному бізнесі функціонує п'ятірка країн, які розподіляють між собою близько 80% прибутків: Велика Британія, Німеччина, Італія, Іспанія та Франція.

Останнім часом відзначається азійський регіон - 17% попиту на круїзні послуги. Однією з найбільш перспективних країн Азії для розвитку круїзного туризму є Китай. Попит на круїзні подорожі населення азійських країн дещо відрізняється від світових. Основною туристичною дестинацією є країни Європи (60%) та країни регіону (40%).

Прогнозується, що кількість пасажирів з близько 27 млн. пасажирів у 2018 р. може зрости до 39 млн. пасажирів у 2027 р. [3]. Очікується, що у 2019р. в круїзах відпочинуть 30 мільйонів осіб, що на 6% більше порівняно з 2018р. [2]. За даними Міжнародної асоціації круїзних ліній (Cruise Lines International Association, CLIA), щорічний дохід круїзного пасажира становить близько 114 тис. дол. США [4].

Світовий ринок індустрії морських круїзів ділять 20 спеціалізованих компаній, які, в свою чергу, належать до 4 великих груп. Частка найбільших круїзних компаній світу у 2018 р. представлена в табл. 2.

Таблиця 2

Найбільші круїзні компанії світу у 2018 р.

Круїзна компанія	Круїзний флот, суден	Кількість причалів	Частка на світовому ринку, %
Carnival Corporation	105	240442	41,8
Royal Caribbean	52	132084	23,3
Norvegian Cruise Line	26	54846	9,4
MSC Cruises	15	44640	8,0
Genting Hong Kong	9	15409	4,5

Очолює список найбільших круїзних компаній холдинг Carnival Corporation. – найбільша в світі, включає в себе такі всесвітньо відомі круїзні компанії, як: Carnival Cruise Lines, Costa Cruises, Princess Cruises, Holland America Line, Seabourn Cruise Line, P & O Cruises, Cunard Cruise Line та інші. Флот найбільшого з брендів, що входить до нього — Carnival Cruise Line,

налічує 26 суден і постійно поповнюється новими. Компанії, що входять до складу холдингу Carnival, контролюють 41,8% світового ринку морських круїзів. За ним йде Royal Caribbean International. Частка шести судноплавних компаній, зокрема, Celebrity Cruises, Royal Caribbean International, Pullmantur, що йдуть за групою Royal Caribbean, становить 23,3%. На третьому місці перебуває Norvegian Cruise Line (NCL), три компанії якої займають 9,4% обсягу ринку. Всі ці операторські компанії базуються у США. Четвертий у рейтингу й перший круїзний судновласник Європи — MSC Cruises, який займає 8%. Замикає ТОП (5 провідних круїзних компаній світу) Genting Hong Kong з часткою на світовому ринку 4,5%. Carnival Corporation, Royal Caribbean International та Norvegian Cruise Line представляють більше, ніж 75 % круїзної індустрії. З кожним роком число круїзних компаній збільшується, тому що збільшується число туристів, що виявляють інтерес до круїзів.

Загальний круїзний флот усіх діючих операторів нараховував у 2018 р. 386 лайнерів. Для порівняння, ще у 2000 р. їх сумарна кількість становила 237 судів. До 2027 р. прогнозується їх збільшення до 472 круїзних лайнера [3].

Частка круїзних територій світу проаналізована в динаміці рис. 1.

У 2018 р. майже 40% маршрутів круїзних компаній світу припадало на Карибський регіон, на другому місці Азійсько-Тихоокеанський регіон — 15,1%, на третьому — Середземномор'я (14,2%). Частка Північної і Західної Європи становить близько 10 %. Всі інші круїзні території світу займають частку не більше 4% [3].

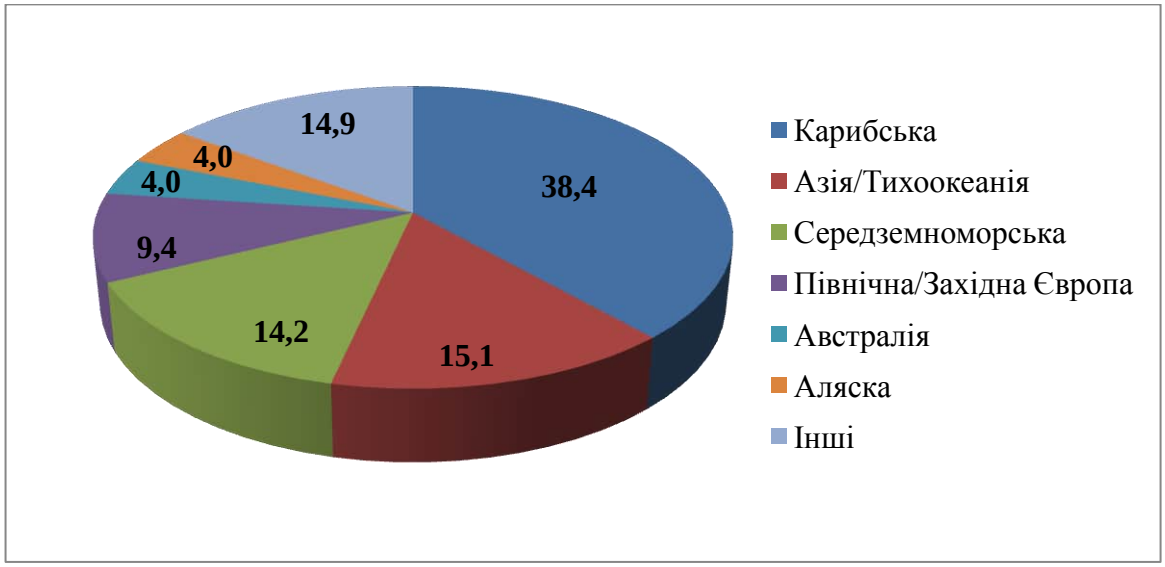

Рис. 1. Структура круїзних територій за часткою ринку світового пасажиропотоку, % [3].

Слід зазначити, що бюджетна група «Budget» (економ круїзи) складає близько 5%, а категорія «Luxury» (ексклюзивні круїзи) досягає близько 2%. Найбільша частка припадає на категорію «Contemporary» (класичні круїзи) - у 2018 р. становила 69,3%. Інші нішові круїзні туристичні продукти сягають 3%.

Отже, круїзний туризм має значний економічний вплив як на глобальному, так і на регіональному та місцевому рівнях. Останнім часом використання круїзних суден було найбільш швидкозростаючим сегментом у загальному туризмі світу.

Література:

1. Корнілова В.В., Корнілова Н.В. Сучасні тенденції розвитку круїзного ринку світу / В.В. Корнілова, Н.В. Корнілова // Інвестиції: практика та досвід. – №5. – 2018. – С. 20-25.

2. 11 круїзних трендів 2019 року на думку експертів CLIA. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://inflotcruises.com/rus/nportal/view/1725.

3. Cruise Industry News. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: ww.cruiseindustrynews.com/annual-cruise-industry-report.html.

4. Cruise Line International Organization (CLIA) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.cruising.org/.

5. The Global Economic Contribution of Cruise Tourism: Business Research and Economic Advisors. – CLIA. – 2013.